

... / 2011. (... . ... .) Korm. rendelet

**a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők,
valamint a Magyar Honvédség nemzetközi tevékenységéhez kapcsolódó egyes
kormányrendeletek módosításáról**

A Kormány az 1. § tekintetében a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 77. § (1) bekezdés b) pontjában, a 2. § tekintetében az Alkotmány 35. § (2) bekezdésében, a 3. § tekintetében az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény 16. § (4) bekezdés a) és b) pontjában, a 4. § tekintetében a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 207. § (1) bekezdés j) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

(1) A biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) 1. számú melléklete III. részének 1. pontja a következő rendelkezésekkel egészül ki:

(1. Személyi és jogosultságot igazoló okmányok)

„1.100. a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó egyes külföldi fegyveres erők állománya tagja részére kiadott igazolvány;

1.101. a Magyar Köztársaság területén felállított, azonban a Magyar Köztársaság által nemzetközi szervezetként el nem ismert nemzetközi katonai parancsnokságok állománya részére kiadott igazolvány;

1.102. a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó egyes külföldi fegyveres erők részére jogállásukról, valamint egyes kiváltságaikról és mentességeikről szóló igazolás;

1.103. a Magyar Köztársaság területén felállított, azonban a Magyar Köztársaság által nemzetközi szervezetként el nem ismert nemzetközi katonai parancsnokságok részére jogállásukról, valamint egyes kiváltságaikról és mentességeikről szóló igazolás;”

(2) Az R1. 1. számú melléklete III. részének 1.27. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(1. Személyi és jogosultságot igazoló okmányok)

„1.27. A Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal hatósági jogkörének gyakorlására jogosító építésügyi, építésfelügyeleti, munkavédelmi, veszélyes katonai objektum felügyeleti és tűzvédelmi felügyelői igazolványok; az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokban közreműködő szakhatóságok igazolványai; a Magyar Honvédség Környezetkárosító-gáz felügyelői igazolványai;”

2. §

(1) A határátlépéssel járó csapatmozgások engedélyezésének kormányzati feladatairól szóló 190/2000. (XI. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) 1. § (1) bekezdésének felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E rendelet alkalmazásában csapatmozgás a Magyar Honvédségnek és a külföldi fegyveres erőknek – a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 204. § c) pontja szerint – az államhatár átlépésével járó olyan tevékenysége, amely”

(2) Az R2. 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E rendelet alkalmazásában nem minősül csapatmozgásnak

- a) a katonai szakmai, partneri látogatásokon és azok előkészítésében történő részvétel,*
- b) nyílt vagy zártkörű kereskedelmi, (hadi)technikai bemutatókon és azok előkészítésében történő részvétel,*
- c) a gyógykezelésen, üdültetésen, sportrendezvényeken és azok előkészítésében való részvétel,*
- d) hagyományőrző, kegyeleti, kulturális, társadalmi rendezvényeken és azok előkészítésében történő részvétel,*
- e) nemzetközi szervezet által szervezett és vezetett műveletekben az időszakos katonai megfigyelői és katonai szaktanácsadói feladatok ellátása,*
- f) a nem műveleti területen működő, többnemzeti - akár állandó, akár csak egy adott művelet irányítása érdekében létrehozott - parancsnokságokon történő szolgálatteljesítés, amennyiben az nem jár a tényleges műveleti területre küldéssel,*
- g) a más állam katonai vagy más állami szervénél, valamint nemzetközi szervezetnél történő egyéni szolgálatteljesítés,*
- h) tanulmányok (ideértve a képzés gyakorlati részét is) folytatása,*
- i) a behozatali vagy kiviteli engedéllyel rendelkező hadiipari, illetve beruházási célú katonai szállítmány kíséréte vagy rakomány őrzése,*
- j) a NATO tagállamok állami légijárműveinek - esetenként legfeljebb négy légijárműből álló kötelék - navigációs gyakorló repülése és technikai leszállása,*
- k) más, az előzőekhez hasonló céllal történő katonai mozgás.*

(3) Az R2. 1. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Amennyiben nemzetközi szerződés kifejezetten tartalmazza az előzetes határátlépési engedélyezés mellőzhetőségét, akkor e rendeletnek az engedélyezésre vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni.”

(4) Az R2. 2. § (2) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A honvédelmi miniszter minden év december 15-éig döntésre a Kormány elé terjeszti a következő évre tervezett csapatmozgások jegyzékét, amely tartalmazza)

„b) a Magyar Honvédség részvételével külföldön vagy külföldi fegyveres erők részvételével Magyarországon tervezett
ba) NATO gyakorlatok és kiképzések,
bb) békepartnerségi (Pfp) gyakorlatok és kiképzések,
bc) Pfp szellemű gyakorlatok és kiképzések,
bd) két- és többoldalú megállapodásokon alapuló gyakorlatok és kiképzések,
be) az 1. § (1) bekezdése szerint minősülő egyéb katonai tevékenységek felsorolását;”

(5) Az R2. 2. § (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(4) Az engedélyezés a (2) bekezdés b) és d) pontja szerinti esetekben a gyakorlatokon részt vevő külföldi fegyveres erők átvonulásának engedélyezését is jelenti.
(5) Az év közben ismertté váló, előre nem tervezett csapatmozgásokat a Kormány a tárgyevi engedély módosításával engedélyezi.”

(6) Az R2. 7. §-a hatályát veszti.

(7) Az R2. 1. számú melléklet 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. A rendezvény tervezett helyszíne (az ország megjelölésével).”

3. §

(1) A határátkelőhely és az ideiglenes határátkelőhely megnyitásáról és működtetéséről, valamint a határátlépesi pontról szóló 332/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R3.) 10. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„(Az államhatár ideiglenes megnyitására (a továbbiakban: ideiglenes határátkelőhely) engedéllyel kerülhet sor. Az ideiglenes határátkelőhely megnyitására irányuló kérelemnek tartalmaznia kell)

d) a 15/A. §-ban foglalt eset kivételével, nyilatkozatot, amelyben a kérelmező kötelezettséget vállal arra, hogy biztosítja az ideiglenes határátkelőhely működtetéséhez szükséges tárgyi, technikai és pénzügyi feltételeket, és vállalja a mellékletben meghatározott, az ideiglenes határnyitással felmerülő költségek megtérítését,”

(2) A R3. a következő 15/A. §-al egészül ki:

„15/A. § (1) Mentésül a 10. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott, az ideiglenes határnyitással felmerülő költségek megtérítésének kötelezettsége alól
a) a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 71. § 2. pontjában meghatározott magyar állami légi jármű,
b) viszonyosság alapján az Európai Unió, valamint az Észak-atlanti Szerződés Szervezete tagállamának állami légi járműve,

c) az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európai Unió vagy az Észak-atlanti Szerződés Szervezete műveleti irányítása alatt álló katonai vagy rendvédelmi célú légi jármű.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában hivatkozott viszonyosság és a műveleti irányítás fennállta tekintetében a honvédelmi miniszter állásfoglalása irányadó.”

4. §

(1) A Magyar Honvédség feladatainak ellátásával összefüggő nemzetközi kártérítési ügyekkel kapcsolatban eljárás részletes szabályairól szóló 276/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban R4.) 1. §-a a következő e) ponttal egészül ki:

(Az e rendeletben foglaltakat kell alkalmazni)

„e) a Magyar Köztársaság területén felállított, az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok jogállásáról, Párizsban, 1952. augusztus 28-án készült Jegyzőkönyv I. cikk b), c) pontjának vagy XIV. cikkének hatálya alá tartozó nemzetközi katonai parancsnokság vagy szervezet (a továbbiakban: parancsnokság) állománya által a Magyar Köztársaság területén okozott, valamint a Magyar Honvédség által a parancsnokságnak okozott károk kivizsgálása és elbírálása, valamint megtérítése tekintetében.”

(2) Az R4. 2. § (1) bekezdésének b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„b) magyar harmadik fél: olyan természetes személy, illetőleg a Honvédség kivételével olyan jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akit a Magyar Köztársaság területén kár ér, kivéve a Magyar Honvédség hivatásos, szerződéses vagy önkéntes tartalékos állományába tartozó azon személyt, aki szolgálatteljesítés teljesítés közben veszti életét vagy szenved személyi sérülést;

c) külföldi harmadik fél: az a) és a b) pont hatálya alá nem tartozó természetes személy, illetőleg jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;”

(3) Az R4. 4. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A kárigényt a (3) bekezdésben meghatározott esetben a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium vagyongazdálkodásért felelős szakmai vezetője nyilvánítja behajthatatlanná.”

(4) Az R4. 6. § (7) és (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek, és egyidejűleg a 6. § a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Amennyiben a külföldi fegyveres erő a károkozásért való felelősséget nem vállalja és kifizetést sem ajánl fel vagy a károsult az (5) bekezdés szerint felajánlott összeget kárigényének teljes kielégítéseként nem fogadja el, a károsult a kárigényét közvetlenül a külföldi fegyveres erő állományának tagjával szemben érvényesítheti.

(8) Amennyiben a károsult a (3) bekezdés szerint felajánlott összeget kárigényének teljes kielégítéseként nem fogadja el, kárigényét – a polgári perrendtartás szabályainak megfelelően – peres úton a Magyar Állammal szemben érvényesítheti.

(9) A (8) bekezdés alapján indult perekben a Magyar Államot a honvédelmi miniszter képviseli.”

(6) Az R4. a következő alcímmel és 11/A. §-sal egészül ki:

**„A NEMZETKÖZI KATONAI PARANCSNOKSÁGOKKAL KAPCSOLATOS
KÁRTÉRÍTÉSI ÜGYEK**

11/A. § (1) A parancsnokság és a Honvédség közötti kártérítési ügyek kivizsgálására, elbírálására és a kár esetleges megtérítésére irányuló eljárást a Honvédelmi Minisztérium illetékes szerve az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok jogállásáról, Párizsban, 1952. augusztus 28-án készült Jegyzőkönyv rendelkezéseinek megfelelően folytatja le.

(2) Amennyiben a parancsnokság magyar harmadik félnek a Magyar Köztársaság területén okoz kárt, a 6. és 7. § rendelkezéseit az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) ahol a 6. és 7. § „külföldi fegyveres erőt” említ, ott a parancsnokságot kell érteni;*
- b) amennyiben a parancsnokság a szolgálati igazolásban a felelősségét nem ismeri el, és a vizsgálat alapján megállapításra kerül, hogy a kárt okozó állomány a kárt szolgálati kötelességteljesítésen kívül vagy szolgálati jármű nem engedélyezett használata során okozta a magyar harmadik félnek, a Honvédelmi Minisztérium illetékes szerve a 6. § (5) és (6) bekezdése, valamint a 7. § (6) kezdése alkalmazásában a kárt okozó állomány küldő állama szerinti fegyveres erőt is megkeresi.”*

(7) Az R4. 14. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) E rendeletnek a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők, valamint a Magyar Honvédség nemzetközi tevékenységéhez kapcsolódó egyes kormányrendeletek módosításáról szóló .../2011. (... ..) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 6. § (7)-(9) bekezdését a Módr. hatálybalépését követően a Honvédelmi Minisztérium illetékes szervéhez benyújtott kárigények elbírálása tekintetében kell alkalmazni.”

5. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

INDOKOLÁS

a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők, valamint a Magyar Honvédség nemzetközi tevékenységéhez kapcsolódó egyes kormányrendeletek módosításáról szóló kormányrendeletre

I. Általános indokolás

A Magyar Köztársaság immár tízéves NATO-tagságának eredményeképpen számos olyan szövetségi programban vesz részt, amely révén hosszabb időszakra, nagyobb létszámú külföldi katonai állomány teljesít szolgálatot (állomásozik) hazánk területén. Kiemelten az elmúlt időszakban emelkedett meg a Magyar Köztársaság területén állomásozó NATO és békepartnerségi haderők létszáma, amely számos, a befogadó nemzeti támogatás keretébe tartozó kérdést vetett fel.

Mindemellett, magyar kezdeményezésre felállításra került a Magyar Köztársaság területén egy NATO kiválósági központ, amely mint nemzetközi katonai parancsnokság, sajátos jogállást élvez hazánk területén.

A Magyar Honvédség megnövekedett nemzetközi szerepvállalása, valamint a Magyar Köztársaság területén növekvő számban tartózkodó külföldi fegyveres erők és nemzetközi katonai parancsnokságok tevékenysége, valamint a nemzetközi együttműködés tapasztalatai szükségessé tették néhány olyan kormányrendelet módosítását, amelyek a fenti tárgykörhöz kapcsolódó rendelkezéseket tartalmazzák.

II. Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők, valamint a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságok és állományuk nyilvántartásáról, valamint jogállásukhoz kapcsolódó egyes rendelkezésekről szóló törvényjavaslat 5. §-a az arra jogosult állomány részére lehetővé teszi olyan igazolvány kiadását, amely megkönnyíti jogállásának igazolását, valamint egyes kiváltságainak és mentességeinek érvényesítését. Ezen igazolvány – az abban foglalt adatok jelentősége révén – külön biztonsági védelmet igényel. A rendelkezés célja, hogy ezen igazolásoknak és igazolványoknak a biztonsági okmányok listájára történő felvételével biztosítsa, hogy azok a megfelelő okmányvédelmi eszközökkel ellátásra kerüljenek.

A 2. §-hoz

Az Alkotmánynak a külföldi fegyveres erők, valamint a Magyar Honvédség határátlépéssel járó csapatmozgásainak engedélyezésével összefüggő rendelkezéseinek módosulása, valamint a külföldi fegyveres erőkkel folytatott nemzetközi együttműködés tapasztalatai indokolják a kormányrendelet (R2.) módosítását.

Az R2. 1. §-ának módosítása mindenekelőtt jogtechnikai jellegű.

Az R2. 1. § (2) bekezdése a csapatmozgásnak nem minősülő tevékenységek listáját pontosítja. Az e) pont pontosításra került, az f) pont a nemzetközi szervezetek által létrehozott ideiglenes műveleti parancsnokságokon szolgálatot teljesítő állomány részvételének jogalapját pontosítja, a g) pont pedig az egyes egyéni, mindenekelőtt összekötő tiszti beosztást ellátó állománnyal kapcsolatos kérdéseket rendez. A tervezet 2. § (3) bekezdésének beiktatását a más államokkal kötött légtérrendészeti szerződéseknek való megfelelés indokolja. A 4. és 6. §-ok jogtechnikai jellegű pontosítást, illetve deregulációt tartalmaznak. Az (5) bekezdés a váratlanul felmerülő nemzetközi igények gyorsított eljárásnak lehetőségét biztosítja.

A 3. §-hoz

A módosítás révén a magyar állami légi járművek (pl. a katonai repülőgépek), valamint a NATO és EU tagállamok katonai légi járművei, illetve a NATO műveleti alárendeltségébe tartozó katonai légi járművek (pl. AWACS) teljes mértékben mentesülnek a nemzetközi repülőtérnek nem minősülő repülőtereken történő leszállásuk esetén az ideiglenes határnyitás díja alól. Mindez a schengeni térségen kívülről érkezés illetve oda irányuló kilépésre vonatkozik.

A NATO és EU tagállamok gyakorlatában hasonló célú költségelem megfizetése nem merült fel. A Honvédség megnövekedett nemzetközi együttműködései és nemzetközi szerepvállalása során a külföldi partnerek részéről is felmerült annak igénye, hogy a más szövetséges államok által sem kiszabott díjat a magyar fél se rója ki partnereire.

A 4. §-hoz

A Magyar Honvédség nemzetközi kártérítési ügyeinek intézése során gyűjtött tapasztalatok, valamint a NATO nemzetközi katonai parancsnokságok megjelenése a Magyar Köztársaság területén indokolja a vonatkozó rendelet módosítását. A módosítás egyrészt jobban harmonizálja a magyar szabályozást az Észak-atlanti Szerződés tagállamai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodás VIII. cikkével, illetve megteremti az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok jogállásáról, Párizsban, 1952. augusztus 28-án készült Jegyzőkönyv kárigények teljesítésére vonatkozó rendelkezéseinek belső jogszabályi alapját. A módosítás révén a magyar harmadik fél fogalma pontosításra kerül, mivel a vonatkozó nemzetközi szerződések nem korlátozzák e fogalmat állampolgárság szerint, így e rendelkezés felülvizsgálata szükséges. A rendelet maga korábban nem rendelkezett a más fegyveres erőkkel fennálló, azonban behajthatatlan követelésekkel kapcsolatos eljárásról, amelyet a módosítás szabályoz.